

РІШЕННЯ В АДМІНІСТРАТИВНИХ СПРАВАХ *

За змістом ст. 7 Закону України «Про автомобільний транспорт» маршрути між населеними пунктами області та обласним центром є внутрішньообласними, тому дії щодо організації перевезень на таких маршрутах віднесено до повноважень обласної державної адміністрації як органу державного регулювання та контролю у сфері автомобільного транспорту в межах області

ПОСТАНОВА

Іменем України

29 травня 2012 р. колегія суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України, розглянувши у відкритому судовому засіданні справу за позовом приватного підприємства «А.Т.Н.» (далі — ПП) до Київської обласної державної адміністрації (далі — Київська облдержадміністрація) про визнання дій протиправними та зобов'язання утриматись від вчинення дій, **встановила:**

У лютому 2011 р. ПП звернулося до суду з позовом, в якому просило визнати протиправними дії Київської облдержадміністрації щодо організації перевезень пасажирів автомобільним транспортом на міжміських та приміських автобусних маршрутах загального користування, початковий/кінцевий пункти призначення яких (кожного окремо взятого автобусного маршруту в одному напрямку) знаходяться на території м. Києва та Київської області, а також зобов'язати відповідача утриматись від вчинення таких дій у подальшому.

На обґрунтування позову ПП послалося на те, що відповідно до абз. 2 ч. 1 ст. 7 Закону від 5 квітня 2001 р. № 2344-III «Про автомобільний транспорт» (далі — Закон № 2344-III) до повноважень Київської облдержадміністрації віднесено організацію пасажирських перевезень лише на автобусних маршрутах загального користування, які не виходять за межі території Київської області.

Окружний адміністративний суд м. Києва постановою від 4 квітня 2011 р. позов задовольнив частково: зобов'язав Київську облдержадміністрацію утриматись від вчинення дій

щодо організації перевезень пасажирів автомобільним транспортом на міжміських та приміських автобусних маршрутах загального користування, початковий та кінцевий пункти призначення яких (кожного окремо взятого автобусного маршруту в одному напрямку) знаходяться на територіях двох різних адміністративно-територіальних одиниць України: м. Києва та Київської області. У задоволенні решти позову відмовив.

Київський апеляційний адміністративний суд постановою від 12 жовтня 2011 р. постанову суду першої інстанції скасував, у задоволенні позову відмовив.

Вищий адміністративний суд України ухвалою від 8 грудня 2011 р. постанову апеляційного суду скасував та залишив у силі постанову суду першої інстанції.

У заяві про перегляд судових рішень Верховним Судом України Київська облдержадміністрація, пославшись на неоднакове застосування касаційним судом у подібних правовідносинах одних і тих самих норм матеріального права, просила скасувати ухвалу Вищого адміністративного суду України та залишити в силі постанову суду апеляційної інстанції.

На обґрунтування заяви додано ухвалу Вищого адміністративного суду України (К-20579/06) у справі за позовом товариства з обмеженою відповідальністю «Тавртранс» до Ради міністрів АР Крим про скасування рішення.

Заслухавши пояснення представників Київської облдержадміністрації, Генеральної прокуратури України та ПП, перевіrivши наведені у заяві доводи, Верховний Суд України дійшов

* Публікується повний текст судового рішення із незначними редакційними правками.

висновку про неоднакове застосування касаційним судом у подібних правовідносинах абз. 3 ч. 1 ст. 7 Закону № 2344-III, за якого цей суд по-різному вирішує питання щодо повноважень органів виконавчої влади з організації пасажирських перевезень на автобусних маршрутах загального користування.

Так, у справі, що розглядається, касаційний суд дійшов висновку, що передбачені Законом № 2344-III повноваження Київської облдержадміністрації щодо організації пасажирських перевезень не поширюються на маршрути, початковий/кінцевий пункти яких знаходяться у населених пунктах Київської області та у м. Києві, яке відповідно до Конституції України (ст. 133) має спеціальний статус.

Тоді як у справі, на рішення в якій послалася Київська облдержадміністрація, обґрунтовуючи заяву, касаційний суд визнав повноваження Ради міністрів АР Крим щодо організації перевезень між населеними пунктами АР Крим та містом зі спеціальним статусом — Севастополем — і погодився з висновком апеляційного суду про правомірність рішення створеного цією Радою Республіканського конкурсного комітету щодо призначення перевізника на такому маршруті.

Усуваючи розбіжності у застосуванні касаційним судом зазначеної норми матеріального права, Верховний Суд України виходить із такого.

Відповідно до ст. 6 Закону № 2344-III, яка визначає систему органів державного регулювання та контролю у сфері автомобільного транспорту, Рада міністрів АР Крим та обласні державні адміністрації формують у приміському та міжміському сполученні мережу автобусних маршрутів загального користування, які не виходять за межі території АР Крим чи області, та здійснюють контроль за виконанням транспортного законодавства на відповідній території згідно з повноваженнями, визначеними законами України.

Згідно з абз. 3 ч. 1 ст. 7 зазначеного Закону організація пасажирських перевезень на міжміських та приміських автобусних маршрутах загального користування, які не виходять за межі території області (внутрішньообласні маршрути), покладається на Раду міністрів АР Крим чи обласні державні адміністрації; організацію ж пасажирських перевезень на міжобласних автобусних маршрутах за правилами абз. 2 ч. 1 цієї статті здійснює урядовий орган державного управління на автомобільному транспорті.

Статтею 43 Закону № 2344-III передбачено, що визначення автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування здійснюється виключно на конкурсних засадах.

За змістом ст. 44 цього Закону організація проведення конкурсу та визначення умов перевезень покладаються на органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Кабінет Міністрів України постановою від 3 грудня 2008 р. № 1081 затвердив Порядок проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування, який є обов'язковим для виконання органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами (організаціями), залученими на договірних умовах для організації забезпечення проведення конкурсів, конкурсними комітетами та автомобільними перевізниками.

Пунктом 4 зазначеного Порядку встановлено, що обласні державні адміністрації є організаторами підготовки та проведення конкурсу з перевезення пасажирів на міжміському і приміському маршрутах, які не виходять за межі області (внутрішньообласний маршрут), у тому числі, які проходять від м. Києва до населених пунктів Київської області.

Наведена норма не суперечить положенням ч. 1 ст. 7 Закону № 2344-III, а деталізує її, визначаючи, що маршрути від населених пунктів Київської області до м. Києва не належать до міжобласних чи міських маршрутів, організацію перевезень на яких згідно з вимогами цієї статті мають здійснювати урядовий орган державного управління на автомобільному транспорті та органи місцевого самоврядування відповідно.

Закон № 2344-III, як і Закон від 15 січня 1999 р. № 401-XIV «Про столицю України — місто-герой Київ», не пов'язує обсяг повноважень Київської облдержадміністрації щодо організації перевезень на внутрішньообласних міжміських та приміських маршрутах зі спеціальним статусом м. Києва як столиці України, яке є не лише адміністративним центром держави, а й адміністративним центром Київської області, оскільки є місцем розташування відповідних органів виконавчої, представницької та судової влади обласного рівня.

За змістом ст. 7 Закону № 2344-III маршрути між населеними пунктами області та обласним центром є внутрішньообласними, тому дії щодо організації перевезень на таких маршрутах віднесено до повноважень обласної державної адмі-

ністрації як органу державного регулювання та контролю у сфері автомобільного транспорту в межах області.

Отже, висновок касаційного суду у справі, що розглядається, про протиправність дій Київської облдержадміністрації щодо організації пасажирських перевезень на автобусних маршрутах загального користування, початковий/кінцевий пункти яких знаходяться у населених пунктах цієї області та у м. Києві, не ґрунтується на правильному застосуванні норм матеріального права.

З урахуванням наведеного та відповідно до ч. 2 ст. 243 КАС ухвала Вищого адміністративного суду України від 8 грудня 2011 р. підлягає скасуванню, а справа — направленню на новий розгляд до суду касаційної інстанції.

Окрім зазначеного, колегія суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України, не вирішуючи в цьому провадженні питання про усунення розбіжностей у застосуванні норм процесуального права, оскільки чинним законодавством перегляд судових рішень з таких підстав до повноважень

цього суду не віднесено, вважає за необхідне звернути увагу касаційного суду, який відповідно до ст. 220 КАС здійснює перевірку правильності застосування судами попередніх інстанцій, у тому числі й норм процесуального права, на те, що суди першої та апеляційної інстанцій у ході розгляду справи не встановили та не зазначили у своїх рішеннях, які суб'єктивні права ПП порушив відповідач у правовідносинах, що виникли з приводу підготовки та проведення ним конкурсу з перевезення пасажирів.

Ураховуючи наведене та керуючись статтями 241—243 КАС, колегія суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України **п о с т а н о в и л а**:

Заяву Київської облдержадміністрації задовольнити частково.

Ухвалу Вищого адміністративного суду України від 8 грудня 2011 р. скасувати, справу направити на новий розгляд до суду касаційної інстанції.

Постанова є остаточною і оскарженню не підлягає, крім випадку, встановленого п. 2 ч. 1 ст. 237 КАС.